

Preventivní program školy

pro školní rok 2025/2026

Název a adresa školy:	Základní škola Pchery, Školní 338, 273 08 Pchery
Telefonní kontakt:	312 587 791, 724 073 714
E-mailová adresa:	info@zs-pchery.cz

Jméno a příjmení ředitele:	Mgr. Pavla Černá
Telefonní kontakt:	728 752 860
E-mailová adresa:	pavla.cerna@zs-pchery.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence:	Mgr. Pavla Černá
Telefonní kontakt:	728 752 860
E-mailová adresa:	pavla.cerna@zs-pchery.cz
Specializační studium:	Ne

Jméno a příjmení výchovného poradce:	Mgr. Pavla Černá
Telefonní kontakt:	728 752 860
E-mailová adresa:	pavla.cerna@zs-pchery.cz
Specializační studium:	ne

Jméno a příjmení výchovného poradce:	Mgr. Tat'ána Dolejší
Telefonní kontakt:	732 533 612
E-mailová adresa:	tatana.dolejsi@zs-pchery.cz
Specializační studium:	ne

.....
Schválila: Mgr. Pavla Černá

.....
Vypracovala: Mgr. Pavla Černá

1) Charakteristika školy

Škola se nachází v obci Pchery, v okrese Kladno. Jedná se o spádovou školu pro obce Pchery, Jemníky, Knovíz a Želenice. Celková kapacita školy je 260 žáků, přičemž průměrný počet žáků ve třídě je 18. Škola má 1. a 2. stupeň, členěný do devíti ročníků. V těsné blízkosti hlavní školní budovy se nachází budova, sloužící jako zázemí pro školní jídelnu a školní družinu. Škola dále disponuje tělocvičnou, venkovním hřištěm s umělým povrchem, počítačovou učebnou a školním dvorem.

V současné době má škola celkem 35 zaměstnanců, z toho je 33 žen. Pedagogických pracovníků školy je 26, jedná se o 15 vyučujících, 3 vychovatelky školní družiny a 9 asistentů pedagoga. Někteří zaměstnanců vykonávají více funkcí najednou. Aktuální počty žáků jsou vymezeny v následujících tabulkách.

Počet žáků v jednotlivých třídách

Třída	Počet žáků
1.A	15
1.B	13
2.	23
3.	22
4.A	16
4.B	14
5.	23
6.	15
7.	18
8.	14
9.	16

Celkový počet žáků

	Počet žáků
I.	126
II.	63
Celkem	189

V rámci nespecifické primární prevence škola nabízí žákům možnost navštěvovat školní kluby s různorodým zaměřením. Pravidelně je pro všechny žáky školy pořádána škola v přírodě, žáci druhého stupně se mohou zúčastnit lyžařského výcviku. Žákům 3. a 4. třídy je umožněno navštěvovat plavecký kurz. Samozřejmostí je průběžná účast všech žáků školy na projektových dnech, soutěžích, výletech, exkurzích, besedách a filmových či divadelních představeních. Během celé školní docházky jsou žáci s preventivními tématy seznamováni prostřednictvím výuky v běžných předmětech.

Na 1. stupni převládají témata nespecifické prevence, zaměřené na rozvoj harmonické osobnosti žáka, podporu smysluplného trávení volného času, pozitivního školního klimatu, zdravého životního stylu a dále na zamezení vzniku či rozvoji rizikového chování.

Na 2. stupni jsou (kromě výše uvedeného) žáci blíže seznamováni s konkrétními tématy specifické primární prevence, časová dotace a zařazení konkrétních témat vychází ze ŠVP a dále z aktuálních potřeb skupin. Mezi témata specifické primární prevence je zařazováno následující: interpersonální agresivní chování (agrese, šikana, intolerance, xenofobie, rasismus), delikventní chování (vandalismus, krádeže, graffiti), závislostní chování (látkové a nelátkové), sexuální rizikové chování (promiskuita, předčasný pohlavní styk), rizikové chování v dopravě, záškoláctví, rizikové sportovní aktivity, spektrum poruch příjmu potravy, negativní působení sekt, syndrom CAN, sebepoškozování, domácí násilí, příslušnost k subkulturám a psychické problémy.

Pro 1. stupeň je výchozí vzdělávací oblastí Člověk a jeho svět, pro 2. stupeň jsou to pak oblasti Člověk a společnost, Člověk a příroda, Člověk a zdraví, Informační a komunikační technologie a dále doplňující vzdělávací obory. V rámci prolínání jednotlivých témat zařazují vyučující témata specifické primární prevence i do oblastí Jazyk a jazyková komunikace, a také do oblasti Matematika a její aplikace.

Žáci 1. – 3. třídy mají třídnické chvíle nejméně 1x týdně, žáci 4.-9. ročníku mají 1x14 dní třídnické hodiny zařazené mimo vyučování. Na škole pracuje školní parlament.

2) Analýza současné situace vycházející z hodnocení školního roku 2024/25

Vzhledem k menším počtům žáků ve třídách, je výhodou školy dobrá přehlednost vzájemných vztahů. Venkovské prostředí, ve kterém se škola nachází, navíc umožňuje efektivnější sociální kontrolu i mimo školní prostředí. Nevýhodou je nedostatek zdrojů (převážně finančních), potřebných k realizaci preventivních programů. Na aktuální školní rok se škole podařilo získat dotaci ze Středočeského kraje na zajištění preventivních aktivit poskytovaných externími organizacemi.

V uplynulém roce bylo řešeno několik projevů rizikového chování. Zaznamenáno bylo množství případů špatných vztahů v třídním kolektivu, převážně v 5. třídě. Jednalo se o problematické chování konkrétních žáků. Třída se zúčastnila dotazníkového šetření zaměřeného na třídní klima, ve kterém byly potvrzeny. Třídní učitelka i ředitelka školy se v průběhu školního roku třídě věnovaly a využívaly různé preventivní aktivity.

Navrhované řešení: Pro školní rok 25/26 je nutné se zaměřit na budování klima třídy a třídního kolektivu především v rámci třídnických hodin, které jsou pravidelně každých 14 dní.

V prostředí jednoho oddělení školní družiny bylo opakovaně zaznamenáno nerespektování pravidel, agresivita vůči dětem u žáka 1. třídy, který se do 1. třídy vrátil po dodatečném odkladu. Problémy s tímto žákem byly řešeny i minulém školním roce. Situace byla konzultována s matkou, která zareagovala způsobem, že chlapec přestal docházet do školní družiny. Doporučili jsme matce, aby chlapec docházel do kurzu nácviku sociálních a komunikačních dovedností.

Navrhované řešení: Ve školním roce 25/26 je nutné věnovat pozornost žákovi, jasně stanovit pravidla, která je potřeba dodržovat a věnovat pozornost nácviku sociálních a komunikačních dovedností.

Dále bylo v družině stejného oddělení zaznamenáno slovní napadání spolužačky a její vyčleňování z kolektivu. Dívka také úmyslně poničila školní lavici a poškrábala kovovou šatní skříňku.

Navrhované řešení: Ve školním roce 25/26 je nutné zaměřit se na prevenci ničení školního majetku a převzetí zodpovědnosti žáka a zákonných zástupců.

Jedna rodina se dostala do potíží, matka zemřela a otec nezvládal výchovu 4 dívek (nejen z finančních důvodů), z toho tři dívky byly školou povinné (3., 5. a 9. třída). Škola doporučila otci, aby využil možnost pomoci organizace Člověk v tísni. Otec souhlasil, ale bohužel se

nepodařilo rodině začít fungovat. Dívky byly z důvodu ohrožení otci odebrány. Nejstarší dívce bylo umožněno dokončit základní vzdělání v naší škole, za podmínky dodržování všech stanovených pravidel. Dívka se zlepšila v prospěchu, do školy chodila pravidelně, a navíc se zpět zapojila do třídního kolektivu. Dvě mladší dívky přestoupily na jinou základní školu v Praze – Žižkov. Otci se nepodařilo najít náhradní bydlení a dívky byly na konci školního roku umístěny do dětského domova v Leducích. Bylo naplánováno, že dvě mladší dívky nastoupí od září zpět do naší školy.

Navrhované řešení: Ve školním roce 25/26 bude zaměřena pozornost na dívky, aby se dobře začlenily zpět do kolektivu a navážeme úzkou spolupráci s dětským domovem.

V 6. třídě u jedné žákyně bylo zaznamenáno rozesílání nevhodných zpráv. Situace byla se žákyní probrána a byla opakovaně nastavena pravidla.

Navrhované řešení: Ve školním roce 25/26 bude probíhat prevence zaměřená na kyberprostor pro žáky od 3. do 9. třídy.

V 7. třídě bylo zaznamenáno porušení pravidel používání mobilu u žáka, který přestoupil na naši školu. Třídní učitelka žáka opakovaně poučila a zdůraznila nutnost pravidla dodržovat.

Navrhované řešení: Ve školním roce 25/26 budou všechny třídy opakovaně s pravidly seznámeny a všem bude připomenuto, že porušování pravidel není v naší škole tolerováno.

U dvou žáků bylo zaznamenáno rizikové sexuální chování. Ve spolupráci s třídní učitelkou proběhl pohovor s žáky a byla přijata potřebná opatření.

Navrhované řešení: Ve školním roce 25/26 bude této oblasti věnována pozornost v rámci preventivních aktivit.

V 8. třídě byla u 2 žáků, jedné žákyně v 6. třídě a jedné žákyně v 7. třídě zaznamenána častá absence. Zároveň jeden žák ze třetí třídy úmyslně nechodil do školy. Byl vypracován IVýP, který se průběžně vyhodnocoval. O všem byl proveden písemný záznam.

Navrhované řešení: Ve školním roce 25/26 situaci u žáků sledovat a průběžně vyhodnocovat. Včas upozornit ředitelku školy na tento problém, aby mohly být včas zahájeny potřebné kroky.

Ve 4. třídě bylo u tří chlapců zaznamenáno nevhodné chování ke spolužákům ohledně sociálního zázemí.

Navrhované řešení: Ve školním roce 25/26 je nutné nadále pracovat s celou třídou převážně v rámci pravidelných třídnických hodin.

S ohledem na naplňování dlouhodobých cílů prevence, byly výše uvedené incidenty řešeny převážně s třídními učiteli prostřednictvím třídnických hodin, dále při pravidelných poradách pedagogů a také na mimořádných poradách s vedením školy. Ve všech případech probíhala v rámci řešení situací intenzivní komunikace se zákonnými zástupci žáků. U některých žáků byl ve spolupráci s ředitelkou školy vypracován IVýP.

3) Cíle preventivního programu školy

Konkrétní cíle a prostředky k jejich dosažení jsou následovně členěny dle jednotlivých cílových skupin.

1) Žáci

Cíle:

- Podporovat aktivní trávení volného času, zásady zdravého životního stylu, vzájemné vztahy, zdravé klima ve třídě i škole.
- Předcházet rozvoji rizikového chování u žáků, případně zamezit vzrůstajícímu výskytu rizikového chování.
- Rozšiřovat povědomí o tématech rizikového chování.

Prostředky k dosažení cílů:

- Nadále nabízet možnost aktivního trávení volného času v rámci školních klubů a akcí pořádaných školou.
- Rozvíjet sociální dovednosti žáků prostřednictvím třídnických hodin, v rámci výuky, školní družiny i školních klubů.
- Zaměřit se na témata týkající se stmelování třídních kolektivů, převážně témata opírající se o budování vzájemných vztahů, spolupráci, respekt a ohleduplnost.
- Pravidelně realizovat třídnické hodiny orientované nejen na řešení, ale i na předcházení rizikovému či problematickému chování.

- Realizovat témata specifické i nespecifické prevence v konkrétních vyučovacích předmětech a dále prostřednictvím školních akcí, projektových dnů, interaktivních seminářů, besed a bloků primární prevence.
- Využívat možnosti nástěnek.
- Navázat spolupráci s externími organizacemi a subjekty. Rozšířit nabídku preventivně zaměřených aktivit na I. i na II. stupni.
- Usilovat o získání dotací na realizaci preventivně zaměřených aktivit.

2) Pedagogové

Cíle:

- Zajistit aktivní účast pedagogů na budování zdravého klima školy.
- Umožnit odborné a průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Motivovat pedagogy ke spolupráci s metodikem prevence a s preventivně orientovanými organizacemi a institucemi. Podporovat zájem o preventivní aktivity.

Prostředky k dosažení cílů:

- Připomínat důležitost realizace třídnických hodin a pravidelného zařazování aktivit podporujících zdravé klima školy i třídy do běžné výuky.
- Poskytovat informace o možnostech dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, motivovat pedagogy k dalšímu vzdělávání.
- Poskytovat náměty a materiály související s preventivní tematikou, nabízet možnosti externí spolupráce.

3) Zákonní zástupci

Cíle:

- Umožnit prohloubení znalostí jednotlivých témat rizikového chování.
- Podporovat spolupráci a součinnost zákonných zástupců se školou.

Prostředky k dosažení cílů:

- Zpřístupňovat informace na nástěnkách a webu školy.

- Umožnit setkávání zákonných zástupců s pedagogickými pracovníky prostřednictvím pořádání školních akcí neformálního charakteru.
- Vytvořit možnosti pro vzdělávání zákonných zástupců (oslovit zákonné zástupce a externí organizace/subjekty, zjistit zájem ze strany zákonných zástupců a nabídku ze strany externích organizací/subjektů).

4) Participace orgánů

1) Školní prostředí

V rámci školy jsou činnosti týkající se prevence rizikového chování zajišťovány v první řadě třídními učiteli v rámci jednotlivých tříd. K dalším možnostem patří využití pravidelného scházení pedagogických pracovníků na poradách, či jednání se školským preventivním týmem. Členy školského preventivního týmu jsou následující osoby: Mgr. Pavla Černá – ředitelka školy a školní koordinátor prevence, dále výchovná poradkyně Mgr. Taťána Dolejší. Žáci využívají možnosti školního parlamentu, kde mohou vznášet svá přání, obavy či dotazy. Dále je žákům k dispozici schránka důvěry. Spolupráce s dalšími organizacemi či institucemi zaměřenými na prevenci je školou podporována a vítána.

2) Možnosti spolupráce

- Pedagogicko-psychologická poradna Kladno – tel. 312 661 044, 733 640 082
- Pedagogicko-psychologická poradna STEP, Kladno – tel. 602 590 000
- Speciálně-pedagogické centrum Kladno – tel. 720 026 007
- Speciálně-pedagogické centrum a pedagogicko-psychologická poradna Vinařice – tel. 312 291 519
- SPC a PPP Koloběžka – mdrdova@spzkolobezka.cz, hbrylova@spzkolobezka.cz
- Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje – tel. 315623045
- Národní ústav pro autismus Praha – tel. 778 402 641
- OSPOD Kladno – tel. 312 604 704, 312 604 711
- Středisko výchovné péče Slaný – tel. 312 520 569, 778 534 749
- Zařízení sociální intervence Kladno – tel. 312 292 311
- Policie ČR, Kladno (oddělení tisku a prevence) – tel. 974 873 236, 773 638 368
- Středisko ROSA, Kladno – tel. 312 267 917, 312 262 121

- Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Kladno – 603 489 888, 721 035 020

5) Evaluace

Níže je uvedeno vyhodnocení uplynulého školního roku s ohledem na jednotlivé cílové skupiny.

1) Žáci

Kvalitativní hodnocení

- V rámci nespecifické primární prevence měli žáci možnost využívat celkem 9 školních klubů. V tomto školním roce proběhl lyžařský kurz. Plavecký výcvik probíhal ve II. pololetí. Výcviku se zúčastnili žáci 3. a 4. třídy. Všichni žáci školy měli možnost se v průběhu školního roku zúčastnit několika projektových dnů, soutěží, výletů, exkurzí, besed a divadelních představeních.

Kvalitativní hodnocení preventivních aktivit

- **Nespecifické preventivní aktivity:** témata týkající se smysluplného trávení volného času, zdravého životního stylu, harmonického rozvoje osobnosti a rozvoje sociálních dovedností (třídnické hodiny, témata vycházející ze ŠVP).

třída	počet hodin
1.	4
2.	5
3.A	11
3.B	20
4.	29
5.	18
6.	59
7.	26
8.	32
9.	34
Celkem	228

- **Specificky zaměřené preventivní aktivity:**

viz. příloha č.1

- **Realizace**

Způsob realizace	Počet hodin
Zařazení do běžné výuky	402
Situační intervence	136
Blok primární prevence	18
Projektový den	41
Celkem	597

2) Pedagogové

Kvalitativní hodnocení:

- V průběhu celého školního roku se někteří členové pedagogického sboru zúčastnili několika vzdělávacích seminářů.
- Nadále pokračovala spolupráce školy na projektech: Mléko do škol, Ovoce do škol, Výzva OP JAK (tandem, vzdělávání pedagogických pracovníků), MAP IV, Zdravá ŠJ, Recyklohraní, Obědy do škol.

Kvantitativní hodnocení preventivně zaměřených aktivit:

Počet vzdělávacích aktivit celkem	16
Forma realizace - prezenční	6
Počet proškolených pedagogů	3
Školení sborovny - prezenční	2
Počet proškolených pedagogů	26
Forma realizace - online	8
Počet proškolených pedagogů	26

3) Zákonní zástupci

Kvalitativní hodnocení:

- Nadále pokračovala úspěšná spolupráce se zákonnými zástupci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

- Zákonní zástupci se v případě nutnosti aktivně podíleli na řešení rizikového chování svého dítěte.
- Velký počet zákonných zástupců se nadále účastnil akcí pořádaných školou

6) Právní normy vztahující se k tématům primární prevence

- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (novelizováno vyhláškou č. 197/2016)
- Metodický pokyn k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže + příloha č. 22
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027
- Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání
- Protidrogový akční plán EU 2021-2025

7) Závěr

Děkuji všem pedagogickým zaměstnancům za vyplněné dotazníky k preventivně zaměřeným aktivitám ve školním roce 2024/25, ze kterých jsem mohla zpracovat analýzu současné situace vycházející z hodnocení loňského roku. Oblasti prevence je nadále potřeba věnovat velkou pozornost.